

Spotkać Zmartwychwstałego

5 tydzień Wielkanocny

Czytanie i rozważanie Słowa Bożego

Bez wiary zaś nie można podobać się Bogu (Hbr 11,6)

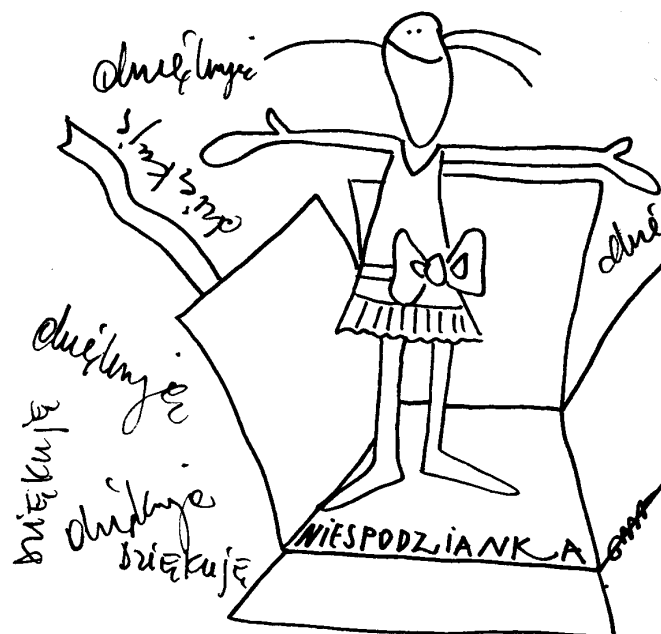
Wiara rodzi się z tego, co się słyszy, tym zaś, co się słyszy, jest słowo Chrystusa (Rz 10,17)

19.05.2019

Teksty dostępne na stronie: www.onjest.pl

Rysunek tygodnia:

JESTEM DAREM DLA CIEBIE!
NIE WIEM NA JAK DŁUGO...

A ty - myślisz TAK
o sobie i o innych?
nieustannie dawaj
to, co w Tobie
najcenniejsze!
Dziękuj za tych,
których Pan Bóg stawia
na twojej drodze.
i walcz,
nie z nimi,
ale o nich!

Opracowanie rozważań:

Jolanta i Jerzy Prokopiuk, Łukasz Kneć, Monika Mosior, Jolanta i Krzysztof Mikos, Przemek i Ewelina Rożnowscy, Dariusz Trocha, Ewa i Wojciech Palczyńscy, Elżbieta Gładka, Maciej Zimecki

Korekta:

Jerzy Prokopiuk

Rysunek:

Marta Stańco

Dystrybucja broszury:

Basia i Marek Mikuccy

Asysta kościelna:

ks. Wojciech Jaśkiewicz

Aplikacje mobilne:

Tomek Romanowski/ Tymoteusz Abramek/ Michał Bogdał

Druk:

Drukarnia Urdruk, Oleśnica

Projekty graficzne:

Gladiatore Marketing

Niniejsze rozważania przygotowują osoby ze wspólnoty „On Jest”, Ruchu Światło – Życie
Źródło cytowań zamieszczonych w aneksie: www.liturgia.wiara.pl

Drodzy parafianie,

mamy nadzieję, że broszura, którą bierzecie do ręki, pomoże Wam w czytaniu i rozważaniu Słowa Bożego a w ten sposób spotkaniu z Bogiem żywym, obecnym na kartach Pisma Świętego. Naszym celem jest pokazanie Wam przystępnego i prostego sposobu czytania, słuchania i modlitwy Pismem Świętym, tak, aby Słowo Boże, z którym się spotkacie, prowadziło Was w codziennym życiu. Szczególnie tych wszystkich, którzy rozpoczynają korzystanie z naszej propozycji prosimy o przeczytanie kilku wskazówek poniżej. One objaśnią Wam, jak najlepiej skorzystać z broszury, po którą sięgnęliście.

Broszura składa się z 3 części, w kolejności:

- a) propozycji czytania i rozważania na każdy dzień tygodnia,
- b) fragmentów Pisma Świętego do każdego z dni tygodnia (zgodnie z rokiem liturgicznym),
- c) opisu metody modlitwy z Bożym Słowem.

Możesz z niej korzystać w następujący sposób:

1. Zaznajom się z proponowanym sposobem czytania czytając opis metody Lectio Divina na ostatnich stronach. Nie chodzi o to, abyś wszystko zapamiętał(a), ale ogólnie wiedział(a) jak ona przebiega.
2. Przejdź do konkretnego dnia tygodnia i krok po kroku przechodź od jednego punktu do drugiego, według podanych wskazówek, czyli: wycisz się i zaproś Ducha Świętego do modlitwy, przeczytaj tekst do danego dnia ... i tak dalej według wskazówek, zgodnie z zaproponowanym schematem.
3. W trakcie takiego czytania i rozważania możesz, jeśli poczujesz potrzebę, ponownie sięgać do opisu metody zamieszczonego na ostatnich stronach. To pomoże Ci lepiej rozumieć i przeżyć Twoje osobiste spotkanie z Jezusem obecnym w Bożym Słowie.
4. To samo powtarzaj dla każdego innego dnia tygodnia. Bądź wytrwały(a) i cierpliwy(a) a zobaczysz owoce swojego spotkania ze Słowem, bo spotykając się ze Słowem spotykasz się z samym Jezusem. Nie spiesz się, poświęć na to przynajmniej 15 minut każdego dnia.
5. Jeśli masz uwagi czy też chcesz się podzielić swoimi wrażeniami i odkryciami ze spotkania z Jezusem z Bożym Słowem, możesz napisać do nas na: slovo@onjest.pl lub przekazać swoje uwagi Księdzu Proboszczowi.

Pozdrawiamy i życzymy błogosławionego spotkania ze Słowem Bożym - Redakcja

19.05.2019, niedziela

SPOTKAĆ ZMARTWYCHWSTAŁEGO, TO ODKRYĆ ISTOTĘ BRATERSTWA

Wyciszenie – zapraszaj Ducha Świętego, aby On prowadził modlitwę, np.: „Duchu Święty, proszę Cię, pomóż mi usłyszeć to wszystko, co Bóg chce mi dziś powiedzieć”.

Lectio (czytanie) – przeczytaj:

Ewangelia według św. Jana 13, 31-35

Ponawiaj czytanie, aż znajdziesz fragment, który Cię porusza. Zatrzymaj się na nim.

Meditatio (powtarzanie)

Przeczytaj 2-3 razy fragment, który Cię poruszył. Czytaj go powoli, delektując się każdym słowem. Pytaj siebie: „Co Bóg mówi do mnie?”.

Rozważanie – jeśli jednak nie znajdujesz fragmentu, który Cię porusza, możesz skorzystać z pomocy poniższego rozważania:

- Kultura współczesna mentalnie wychowuje jedynaków, którym wszyscy mają służyć i wszystko im się należy. Syndrom jedynaków przejawia się także w konsumpcjonizmie, w którym wszystko musimy mieć od razu. Czekanie i dojrzewanie nie należy do ich sposobu myślenia i działania. Ktoś inny jest tylko narzędziem do wykorzystania. Wdzięczność, pamięć czy troska nie należy do ich sposobu funkcjonowania. Pamięć i wdzięczność to przejawy miłości, a dla ludzi o syndromie jedynaka wszystko musi się kręcić wokół nich. Komu ostatnio podziękowałeś nawet za proste dobro? Kogo ostatnio pochwaliłeś, zadzwoniłeś z życzenia urodzinowymi lub imieninowymi?
- Jezus w Ewangelii świętego Jana daje nam nowe przykazanie: *Przykazanie nowe daję wam, abyście się wzajemnie miłowali, tak jak Ja was umiłowałem; żebyście i wy tak się miłowali wzajemnie. Po tym wszyscy poznają, że jesteście uczniami moimi, jeśli będziecie się wzajemnie miłowali*». Owo nowe przykazanie zakłada braterstwo, które może się rozwijać dzięki miłości wzajemnej. Miłość wzajemna jest miłością dwukierunkową. Jest to troska i dawanie z dwóch stron. Człowiek bowiem tylko wówczas może kwitnąć, gdy daje i otrzymuje. Miłość wzajemna jest fundamentem jakiegokolwiek wspólnoty. Bóg tak stworzył człowieka, że nawet małe dziecko czując się kochane, odwzajemnia miłość przez uśmiech, radość czy kokietowanie. Czy odkryłeś braterstwo w swoim życiu? Czy potrafisz dawać, ale czy potrafisz także brać od innych?

Oratio (modlitwa) i contemplatio (trwanie w obecności Boga)

*Teraz zanieś przed Oblicze Boże to, co cię poruszyło w czasie rozważania. Może to być modlitwa przeproszenia, prośby, dziękczynienia, uwielbienia. **Możesz modlić się tak:** Jezu, dziękuję Ci za smakowanie w braterstwa w moim życiu. Dziękuję za miłość wzajemną.*

Gdy zabraknie ci słów w modlitwie, to trwaj całym sobą przed Panem bez słów.

Actio (działanie)

Czy przez rozważany fragment Bóg skłania cię w sercu do podjęcia jakiegoś konkretnego działania, jeśli tak to jakiego? Pytaj siebie: Co mam zrobić? Jak to zrobić? Kiedy to zrobić?

20.05.2019, poniedziałek

SPOTKAĆ ZMARTWYCHWSTAŁEGO PRZEZ MIŁOŚĆ DO CZŁOWIEKA

Wyciszenie – zapraszaj Ducha Świętego, aby On prowadził modlitwę, np.: „Duchu Święty, proszę Cię, pomóż mi usłyszeć to wszystko, co Bóg chce mi dziś powiedzieć”.

Lectio (czytanie) – przeczytaj:

Ewangelia według św. Jana 14, 21-26

Ponawiaj czytanie, aż znajdziesz fragment, który Cię porusza. Zatrzymaj się na nim.

Meditatio (powtarzanie)

Przeczytaj 2-3 razy fragment, który Cię poruszył. Przeczytaj go powoli, delektując się każdym słowem. Pytaj siebie: „Co Bóg mówi do mnie?”.

Rozważanie – jeśli jednak nie znajdujesz fragmentu, który Cię porusza, możesz skorzystać z pomocy poniższego rozważania:

- *Kto ma przykazania moje i je zachowuje, ten Mnie miłuje.* Gdy myślę o zachowywaniu (czyli praktykowaniu, wykonywaniu) przykazań to na myśl przychodzi mi Dekalog i przykazania kościelne, ale przecież to wszystko streszcza się w jednym: *To jest moje przykazanie, abyście się wzajemnie miłowali, tak jak Ja was umiłowałem* (J15,12). Dalsze wskazówki znajdziemy w Liście św. Jana: *Jeśliby ktoś mówił: «Miłuję Boga», a brata swego nienawidził, jest kłamcą, albowiem kto nie miłuje brata swego, którego widzi, nie może miłować Boga, którego nie widzi* (1J 4,20).
- Nie musimy szukać daleko, ci, których "widzimy", to mąż, żona, dziecko, sąsiad, kolega/koleżanka z pracy i teściowa. Jak wyraża się na co dzień naszą miłość wobec nich? Nie chodzi o górnolotne uczucia, ale konkretny, czyn. To czym jest/ nie jest miłość przedstawia św. Paweł w znanym hymnie o miłości. Tak więc, czy moja miłość wobec tych wyżej wymienionych jest np. cierpliwa (dzieci), nie pamięta złego (teściowa), nie zazdrości (kolega z pracy), wszystko znosi (mąż/ żona), nie unosi się gniewem (sąsiedzi)?
- Nagrodą za ten wysiłek praktykowania przykazania miłości bliźniego jest obecność Boga w nas: *Ojciec mój umiłuje go i przyjdziemy do niego, i mieszkanie u niego uczynimy.* Co to znaczy? Co się dzieje, gdy Bóg przebywa w nas, gdy do nas przychodzi? Po pierwsze - daje pokój serca. Czytamy o tym wielokrotnie w okresie wielkanocnym, gdy zmartwychwstały Jezus przychodząc do uczniów zwykle zaczyna od pozdrowienia "pokój wam". Po drugie - daje wolność, bo gdzie przebywa Bóg, tam jest wolność (2Kor 3,17). Po trzecie - daje radość: *Znowu jednak was zobaczę, i rozraduje się serce wasze, a radości waszej nikt wam nie zdoła odebrać* (J16,22).
- Czy jednak takie miłowanie jest możliwe? o tym mówi ostatnie zdanie dzisiejszej Ewangelii. Mamy pomoc w postaci Ducha Świętego - Parakleta. Paraklet to inaczej Ad-vocatus, czyli wezwany do pomocy (w sądzie). *On was wszystkiego nauczy.* Tu jest klucz do tego, jak radzić sobie z nieumiejętnością kochania, nieumiejętnością okazywania miłości i wytrwania w kochaniu bliźnich - wzywanie Ducha Bożego do pomocy!

Oratio (modlitwa) i contemplatio (trwanie w obecności Boga)

Zanieś przed Oblicze Boże to, co cię poruszyło w czasie rozważania. Może to być modlitwa przeproszenia, prośby, dziękczynienia, uwielbienia. Możesz modlić się tak: Przyjdź Duchu Święty i pomagaj mi okazywać miłość, pomagaj mi przewycięzać trudności w wyrażaniu miłości, ucz mnie tego czym jest prawdziwa miłość wobec Boga i ludzi.

Gdy zabraknie ci słów w modlitwie, to trwaj całym sobą przed Panem bez słów.

Actio (działanie)

Czy przez rozważany fragment Bóg skłania cię w sercu do podjęcia jakiegoś konkretnego działania, jeśli tak to jakiego? Pytaj siebie: Co mam zrobić? Jak to zrobić? Kiedy to zrobić?

21.05.2019, wtorek , św. Jana Nepomucena

SPOTKAĆ ZMARTWYCHWSTAŁEGO, TO UCZYĆ SIĘ ODZYSKIWAĆ POKÓJ

Wyciszenie – zapraszaj Ducha Świętego, aby On prowadził modlitwę, np.: „Duchu Święty, proszę Cię, pomóż mi usłyszeć to wszystko, co Bóg chce mi dziś powiedzieć”.

Lectio (czytanie) – przeczytaj:

Ewangelia według św. Jana 14, 27-31a

Ponawiaj czytanie, aż znajdziesz fragment, który Cię porusza. Zatrzymaj się na nim.

Meditatio (powtarzanie)

Przeczytaj 2-3 razy fragment, który Cię poruszył. Przeczytaj go powoli, delektując się każdym słowem. Pytaj siebie: „Co Bóg mówi do mnie?”.

Rozważanie – jeśli jednak nie znajdujesz fragmentu, który Cię porusza, możesz skorzystać z pomocy poniższego rozważania:

- Pierwszym darem, który przynosi Jezus zmartwychwstały jest dar pokoju. Można byłoby zadać sobie pytanie: Dlaczego właśnie dar pokoju, a nie np. dar miłości? Człowiek po grzechu pierworodnym jest naznaczony lękiem. Lęk jest owocem grzechu. Człowiek zaleźniony nie potrafi właściwie wykonać swojego zadania, czy życiowej misji. Dar pokoju to punkt wyjścia do innych darów. Pokój z gr. **eirene**, z hebr. **szalom**. **Szalom** pochodzi on od czasownika szlm, który znaczy "być pełnym", "być nienaruszonym", "być skończonym". Biblijny pokój to przede wszystkim harmonia i dobrostan życia codziennego. Obejmuje on nie tylko relację między ludźmi, lecz także stosunek człowieka do całego stworzenia. Owocem pokoju jest szczęście, powodzenie, dobre zdrowie, stąd terminy te występują paralelnie, prawie jak synonimy. Czy doświadczasz pokoju w swojej codzienności? Jak często doświadczasz lęku? Czy lęki mają wpływ na twoje decyzje?
- Pokój jest darowany przez Zmartwychwstałego razem z Duchem Świętym i odpuszczeniem grzechów (J 20,19-23). Jest owocem Jego przelanej krwi. Z drugiej strony słowo Boże mówi o głębokim zaangażowaniu człowieka w pokój. Psalm 34 mówi o szukaniu pokoju: *Odstąp od złego, czynń dobro; szukaj pokoju, idź za Nim!* (Ps 34, 15) Autor Listu do Hebrajczyków używa jeszcze dobitniejszego czasownika - **ścigać pokój**, w tłum. greckim: **Pokój ścigajcie ze wszystkimi, i uświęcenie, którego bez nikt nie zobaczy Pana** (Hbr 12, 14) Mateusz ewangelista używa sformułowania: **Błogosławieni, którzy wprowadzają pokój** (Mt 5,9) **Posiąść pokój** to błogosławieństwo same w sobie, to żyć jak Bóg i być synem Bożym w Jezusie Chrystusie. Pokój jest darem, który często potrzebujemy odzyskiwać, bo nasz grzech lub rana zadana przez innych okradają nas z pokoju. Czy i jakie jest w tobie pragnienie pokoju? Czy odkryłeś swoją aktywność w pogłębianiu pokoju lub go zdobywaniu? Na czym ona polega?

Oratio (modlitwa) i contemplatio (trwanie w obecności Boga)

Zanieś przed Oblicze Boże to, co cię poruszyło w czasie rozważania. Może to być modlitwa przeproszenia, prośby, dziękczynienia, uwielbienia. Możesz modlić się tak: Jezu, dziękuję za Twój pokój. Dziękuję, że uczysz mnie odzyskiwać pokój i go „ścigać”.

Gdy zabraknie ci słów w modlitwie, to trwaj całym sobą przed Panem bez słów.

Actio (działanie)

Czy przez rozważany fragment Bóg skłania cię w sercu do podjęcia jakiegoś konkretnego działania, jeśli tak to jakiego? Pytaj siebie: Co mam zrobić? Jak to zrobić? Kiedy to zrobić?

22.05.2019, środa , św. Rity

SPOTKAĆ ZMARTWYCHWSTAŁEGO TO TRWAĆ W JEGO SŁOWIE

Wyciszenie – zapraszaj Ducha Świętego, aby On prowadził modlitwę, np.: „Duchu Święty, proszę Cię, pomóż mi usłyszeć to wszystko, co Bóg chce mi dziś powiedzieć”.

Lectio (czytanie) – przeczytaj:

Ewangelia według św. Jana 15, 1-8

Ponawiaj czytanie, aż znajdziesz fragment, który Cię porusza. Zatrzymaj się na nim.

Meditatio (powtarzanie)

Przeczytaj 2-3 razy fragment, który Cię poruszył. Przeczytaj go powoli, delektując się każdym słowem. Pytaj siebie: „Co Bóg mówi do mnie?”.

Rozważanie – jeśli jednak nie znajdujesz fragmentu, który Cię porusza, możesz skorzystać z pomocy poniższego rozważania:

- *Trwajcie we Mnie, a Ja w was będę trwać.* Bóg zawsze szanuje wolność człowieka. Po Twojej stronie jest decyzja, tak naprawdę codzienna, by trwać w Jezusie - by Jemu wierzyć, nie modzie, specjalistom, swojemu doświadczeniu, czyimś radom, swoim nastrojom. Trwać w Jezusie, to trwać w Jego nauce - na niej opierać życie i codzienne wybory. Ważniejsze jest udowodnienie swojej racji, czy zachowanie pokoju; wycieczka w niedzielę, czy udział w eucharystii; odpoczynek w spokoju, czy rozmowa z żoną/ dzieckiem; narzekanie na grzechy Kościoła, czy modlitwa za kapłanów; pokazywanie bliskim jacy są niedoskonali, czy usługiwanie im z pokorą? Trwanie w Jezusie to miliony mikrodecyzji, w których miłość zwycięża egoizm i pychę.
- *Kto trwa we Mnie, a Ja w nim, ten przynosi owoc obfity, ponieważ beze Mnie nic nie możecie uczynić.* Te owoce najpierw muszą być małe - stopniowo wprowadzanie przykazania miłości w czyn staje się normą. Jezus zna Twoją słabość - przecież mówi, że bez Niego nic z tego nie wyjdzie. Mówi też: *Jeżeli we Mnie trwać będziecie, a słowa moje w was, to proście, o cokolwiek chcecie, a to wam się spełni.* Czy nosisz w sobie Jego słowa? Tzn. czy na modlitwie te słowa ożywają i zapadają w serce i umysł na tyle, że je pamiętasz? Ile cytatów z Pisma Św. masz w pamięci (niekoniecznie dokładnie słowo w słowo)? Rz 10, 17 mówi: *wiara rodzi się z tego, co się słyszy, tym zaś, co się słyszy, jest słowo Chrystusa.* Pierwsze przykazanie dane Izraelowi brzmiało: Słuchaj Izraelu! Może za mało obcuje z Słowem Bożym, za mało nasycasz nim swój umysł, i dlatego nie jesteś zadowolony z owoców?

Oratio (modlitwa) i contemplatio (trwanie w obecności Boga)

Zanieś przed Oblicze Boże to, co cię poruszyło w czasie rozważania. Może to być modlitwa przeproszenia, prośby, dziękczynienia, uwielbienia. **Możesz modlić się tak:** Duchu Św. naucz mnie karmić się Słowem. Proszę przypominaj mi je, podpowiadaj decyzje, które będą owocować miłością. Daj mi doświadczyć, jak Twoja moc zwycięża moje słabości - bo trwam w Tobie!

Gdy zabraknie ci słów w modlitwie, to trwaj całym sobą przed Panem bez słów.

Actio (działanie)

Czy przez rozważany fragment Bóg skłania cię w sercu do podjęcia jakiegoś konkretnego działania, jeśli tak to jakiego? Pytaj siebie: Co mam zrobić? Jak to zrobić? Kiedy to zrobić?

23.05.2019, czwartek

SPOTKAĆ ZMARTWYCHWSTAŁEGO PRZYJMUJĄC BOŻE WEZWANIA

Wyciszenie – zapraszaj Ducha Świętego, aby On prowadził modlitwę, np.: „Duchu Święty, proszę Cię, pomóż mi usłyszeć to wszystko, co Bóg chce mi dziś powiedzieć”.

Lectio (czytanie) – przeczytaj:

Dzieje Apostolskie 15, 7-21

Ponawiaj czytanie, aż znajdziesz fragment, który Cię porusza. Zatrzymaj się na nim.

Meditatio (powtarzanie)

Przeczytaj 2-3 razy fragment, który Cię poruszył. Przeczytaj go powoli, delektując się każdym słowem. Pytaj siebie: „Co Bóg mówi do mnie?”.

Rozważanie – jeśli jednak nie znajdujesz fragmentu, który Cię porusza, możesz skorzystać z pomocy poniższego rozważania:

- Łukasz informuje jaki był problem sporu: *Jeżeli się nie poddacie obrzezaniu według zwyczaju Mojżeszowego, nie możecie być zbawieni.* Kościół stanowili wtedy chrześcijanie pochodzenia żydowskiego. Bóg pragnie rozszerzyć swoje orędzie zbawienia i chce, aby dobra nowina docierała także do innych narodów, dlatego domaga się od Kościoła pierwotnego zmiany myślenia. Tego samego Bóg chce także i dziś - przecież nadal większość ludzi na świecie nie zna Jezusa Chrystusa jako Zbawiciela. Każdego z nas powołuje do współpracy, ale nasze myślenie też jest ograniczone i trudno nam sobie wyobrazić, że mogę to być ja czy ty. Ale przez wsłuchiwanie się w Boży głos przez wytrwałe czytanie, słuchanie i rozważanie Słowa Bożego dowiemy się tego. Tylko, czy naprawdę chcesz się tego dowiedzieć, czy wolisz mieć tak zwany święty spokój?
- *Bóg, który zna serca, zaświadczył na ich korzyść.* Święty Piotr mocno podkreśla serce w życiu człowieka. Bóg zna serca i oczyszcza je przez wiarę udzielając swojego Ducha. To jest zasadnicze przesłanie Piotra na Soborze Jerozolimskim. Człowiek jest grzesznikiem, ale Bóg doskonale o tym wie. To, co porusza Boga, to szczerłość wobec Jego osoby. Czy jesteś wobec Boga szczerzy? Czy potrafisz powiedzieć do Niego: Jestem na Ciebie zły, ale także, Panie ratuj, bo ginę, umieram, wpadam w niewole?
- Bóg przygotował św. Pawła do nowej, nieznannej dotychczas, posługi w Kościele. Całe jego życie z historią, wykształceniem, także grzechami, Bóg wykorzystuje do tej służby. Spoglądajmy tak na nasze życie - nasze talenty, umiejętności, doświadczenia życiowe, trudności, które hartowały nasz charakter, one wszystkie także mogą służyć Królestwu Bożemu. Potrzebujemy otworzyć się na Pana i zapytać Go o Jego plany wobec nas. Ale czy chcemy Mu dać coś od siebie? Czy chcemy naprawdę usłużyć sobą Bożemu Królestwu? Czy poszukujemy możliwości, aby coś zrobić dla Jego Królestwa?

Oratio (modlitwa) i contemplatio (trwanie w obecności Boga)

Zanieś przed Oblicze Boże to, co cię poruszyło w czasie rozważania. Może to być modlitwa przeproszenia, prośby, dziękczynienia, uwielbienia. **Możesz modlić się tak:** Jezu, jak mogę usłużyć drugiemu człowiekowi i Kościołowi? Co mogę zrobić, aby Twoje Królestwo rozszerzało się, aby wielu innych mogło doświadczyć kim jesteś?

Gdy zabraknie ci słów w modlitwie, to trwaj całym sobą przed Panem bez słów.

Actio (działanie)

Czy przez rozważany fragment Bóg skłania cię w sercu do podjęcia jakiegoś konkretnego działania, jeśli tak to jakiego? Pytaj siebie: Co mam zrobić? Jak to zrobić? Kiedy to zrobić?

24.05.2019, piątek

SPOTKAĆ ZMARTWYCHWSTAŁEGO I STAĆ SIĘ JEGO PRZYJACIELEM

Wyciszenie – zapraszaj Ducha Świętego, aby On prowadził modlitwę, np.: „Duchu Święty, proszę Cię, pomóż mi usłyszeć to wszystko, co Bóg chce mi dziś powiedzieć”.

Lectio (czytanie) – przeczytaj:

Ewangelia według świętego Jana 15,12-17

Ponawiaj czytanie, aż znajdziesz fragment, który Cię porusza. Zatrzymaj się na nim.

Meditatio (powtarzanie)

Przeczytaj 2-3 razy fragment, który Cię poruszył. Przeczytaj go powoli, delektując się każdym słowem. Pytaj siebie: „Co Bóg mówi do mnie?”.

Rozważanie – jeśli jednak nie znajdujesz fragmentu, który Cię porusza, możesz skorzystać z pomocy poniższego rozważania:

- **"Nie wy Mnie wybraliście"**; To nie człowiek wybiera Boga. Człowiek może tylko z wdzięcznością odpowiedzieć na Bożą miłość, która jest skierowana do wszystkich. Każdy jest kochany w sposób wyjątkowy, jedyny. Inaczej Jezus kocha łagodnego Jana, inaczej pełnego temperamentu, Piotra, inaczej drobiazgową Martę, jeszcze inaczej mnie. Mam swoje niepowtarzalne miejsce w Jego sercu. Ode mnie zależy, czy chcę trwać w tej miłości, żyć w jej blasku, umacniać się jej siłą, rozpałać swoje serce. A może ja mam własny plan na życie? Czy mam świadomość, że dla Jezusa jestem wyjątkowy? Czy i jak odpowiadam na Jego miłość?
- Na miłość i przyjaźń Boga nie muszę niczym zasłużyć. On kocha mnie bezgranicznie, szalenie, takim, jakim jestem. Jeśli odkryję i doświadczę tego, będę potrafił kochać nie tylko swoich bliskich, ale także każdego – nawet trudnego – człowieka, jakiego Bóg stawia na mojej drodze. Jeżeli przyjmę tę prawdę, że Jezus z miłości do mnie oddał swoje życie na krzyżu, to jak mogę pozostać egoistą w stosunku do drugiego człowieka? Kiedy szczególnie doświadczyłem miłości, opieki Boga? Czy mam w sobie postawę miłości do drugiego człowieka? Co mi najbardziej przeszkadza?
- **"Zachowywać przykazania"**; Przykazanie Jezusa jest dla nas wskazówką, pomocą, przykładem, w jaki sposób mamy Go naśladować. Nie jest to nakaz skierowany dla sługi, lecz zachęta, rada dla przyjaciela. Jest skierowana do kogoś, kto „chce”, a nie „musi”, służyć Bogu. Uczniowie, którzy doświadczyli miłości Jezusa, przebywali z Nim, stali się Jego przyjaciółmi. Dlatego Jezus powiedział im co mają czynić, aby mogli kiedyś znowu być razem. Czy ja też mogę nazywać się przyjacielem Jezusa? Czy moje postępowanie to potwierdza?

Oratio (modlitwa) i contemplatio (trwanie w obecności Boga)

Zanieś przed Oblicze Boże to, co cię poruszyło w czasie rozważania. Może to być modlitwa przeproszenia, prośby, dziękczynienia, uwielbienia. **Możesz modlić się tak:** Jezu, pragnę być Twoim przyjacielem. Proszę o Twojego Ducha, który pouczy mnie, jak naśladować Ciebie i z miłością kierować się ku drugiemu człowiekowi.

Gdy zabraknie ci słów w modlitwie, to trwaj całym sobą przed Panem bez słów.

Actio (działanie)

Czy przez rozważany fragment Bóg skłania cię w sercu do podjęcia jakiegoś konkretnego działania, jeśli tak to jakiego? Pytaj siebie: Co mam zrobić? Jak to zrobić? Kiedy to zrobić?

25.05.2019, sobota

SPOTKAĆ ZMARTWYCHWSTAŁEGO SŁUCHAJĄC JEGO DUCHA

Wyciszenie – zapraszaj Ducha Świętego, aby On prowadził modlitwę, np.: „Duchu Święty, proszę Cię, pomóż mi usłyszeć to wszystko, co Bóg chce mi dziś powiedzieć”.

Lectio (czytanie) – przeczytaj:

Dzieje Apostolskie 16, 1- 10

Ponawiaj czytanie, aż znajdziesz fragment, który Cię porusza. Zatrzymaj się na nim.

Meditatio (powtarzanie)

Przeczytaj 2-3 razy fragment, który Cię poruszył. Przeczytaj go powoli, delektując się każdym słowem. Pytaj siebie: „Co Bóg mówi do mnie?”.

Rozważanie – jeśli jednak nie znajdujesz fragmentu, który Cię porusza, możesz skorzystać z pomocy poniższego rozważania:

- Paweł apostoł wyrusza na drugą wyprawę misyjną. Zabiera ze sobą młodego Tymoteusza i wyrusza do Azji Mniejszej. Podczas tej wyprawy zdarza się sytuacja zdumiewająca. Paweł zamierza głosić słowo Boże w Azji, ale Duch Jezusa zabrania im iść tam i głosić. Można zadać sobie pytanie: Dlaczego Bóg zabronił im głosić Słowo w Azji, przecież głoszenie Ewangelii to chyba dobra rzecz?! Sytuacja ta jednak pokazuje, że Bogu nie chodziło o to, aby Paweł zrobił dla niego coś dobrego, Bogu chodziło o to, aby Paweł pełnił Jego Wolę. Podobnie z nami – realizujemy własne plany i pomysły, które wydają się dobre, ale czy są zgodne z tym, co zaplanował dla nas Bóg?
- Paweł otrzymał w nocy widzenie, w którym: *jakiś Macedończyk stanął przed nim i błagał go: Przeprowadź się do Macedonii i pomóż nam!* W taki to sposób przez właściwe odczytanie woli Bożej przez Pawła jesteśmy jego duchowymi dziećmi. Żyjemy w kraju od tysiąca lat naznaczonym chrześcijaństwem, dzięki temu, że we właściwym czasie Paweł posłuchał Ducha Świętego. Chrześcijanin zatem ma rozeznawać i wprowadzać w swoje życie wolę Bożą, która jest zawsze dobrem. Jan Paweł II tak definiował człowieka świętego. „*Być świętym to realizować wolę Bożą w swoim życiu*”.
- Potrzebujemy Ducha Świętego, aby nas prowadził. W naszych błędach życiowych ukaże nam właściwą drogę wyjścia. Wyprowadzi nas z naszych życiowych niebezpieczeństw. Pozwoli nam przetrwać owocnie nasze życiowe próby. Jest dawcą życia, dawcą nawrócenia i dawcą wszelkiego potrzebnego nam daru. Czy zaprosiłeś Ducha Świętego do swojego życia? Czy wsłuchujesz się w Jego głos, na przykład przez rachunek sumienia, modlitwę i Słowo Boże, nauczanie Kościoła...?

Oratio (modlitwa) i contemplatio (trwanie w obecności Boga)

Zanieś przed Oblicze Boże to, co cię poruszyło w czasie rozważania. Może to być modlitwa przeproszenia, prośby, dziękczynienia, uwielbienia. **Możesz modlić się tak:** Jezu, proszę Cię o Twojego Ducha Świętego. Proszę Cię o łaskę uległości w Jego prowadzeniu, posłuszeństwo Jego natchnieniom.

Gdy zabraknie ci słów w modlitwie, to trwaj całym sobą przed Panem bez słów.

Actio (działanie)

Czy przez rozważany fragment Bóg skłania cię w sercu do podjęcia jakiegoś konkretnego działania, jeśli tak to jakiego? Pytaj siebie: Co mam zrobić? Jak to zrobić? Kiedy to zrobić?

Aneks:

CZYTANIA NA POSZCZEGÓLNE DNI TYGODNIA

19.05.2019, niedziela – Ewangelia według św. Jana 13, 31-35

Po wyjściu Judasza z wieczernika Jezus powiedział: «Syn Człowieczy został teraz otoczony chwałą, a w Nim Bóg został chwałą otoczony. Jeżeli Bóg został w Nim otoczony chwałą, to i Bóg Go otoczy chwałą w sobie samym, i to zaraz Go chwałą otoczy.

Dzieci, jeszcze krótko jestem z wami. Przykazanie nowe daję wam, abyście się wzajemnie miłowali, tak jak Ja was umiłowalem; żebyście i wy tak się miłowali wzajemnie. Po tym wszyscy poznają, że jesteście uczniami moimi, jeśli będziecie się wzajemnie miłowali».

20.05.2019, poniedziałek – Ewangelia według św. Jana 14, 21-26

Jezus powiedział do swoich uczniów:

«Kto ma przykazania moje i je zachowuje, ten Mnie miłuje. Kto zaś Mnie miłuje, ten będzie umiłowany przez Ojca mego, a również Ja będę go miłował i objawię mu siebie».

Rzekł do Niego Juda, ale nie Iskariota: «Panie, cóż się stało, że nam się masz objawić, a nie światu?»

W odpowiedzi rzekł do niego Jezus: «Jeśli Mnie kto miłuje, będzie zachowywał moją naukę, a Ojciec mój umiłuje go i przyjdziemy do niego, i mieszkanie u niego uczynimy. Kto nie miłuje Mnie, ten nie zachowuje słów moich. A nauka, którą słyszycie, nie jest moja, ale Tego, który Mnie posłał, Ojca. To wam powiedziałem, przebywając wśród was. A Paraklet, Duch Święty, którego Ojciec pošle w moim imieniu, On was wszystkiego nauczy i przypomni wam wszystko, co Ja wam powiedziałem».

21.05.2019, wtorek – Ewangelia według św. Jana 14, 27-31a

Jezus powiedział do swoich uczniów:

«Pokój zostawiam wam, pokój mój daję wam. Nie tak jak daje świat, Ja wam daję. Niech się nie trwoży serce wasze ani się nie lęka. Słyszeliście, że wam powiedziałem: Odchodzę i przyjdę znów do was. Gdybyście Mnie miłowali, rozradowalibyście się, że idę do Ojca, bo Ojciec większy jest ode Mnie. A teraz powiedziałem wam o tym, zanim to nastąpi, abyście uwierzyli, gdy się to stanie. Już nie będę z wami wiele mówił, nadchodzi bowiem władca tego świata. Nie ma on jednak nic swego we Mnie. Ale niech świat się dowie, że Ja miłuję Ojca i że tak czynię, jak Mi Ojciec nakazał».

22.05.2019, środa – Ewangelia według św. Jana 15, 1-8

Jezus powiedział do swoich uczniów: «Ja jestem prawdziwym krzewem winnym, a Ojciec mój jest tym, który go uprawia. Każdą latorośl, która nie przynosi we Mnie owocu, odcina, a każdą, która przynosi owoc, oczyszcza, aby przynosiła owoc obfity. Wy już jesteście czyści dzięki słowu, które wypowiedziałem do was. Trwajcie we Mnie, a Ja w was będę trwać. Podobnie jak latorośl nie może przynosić owocu sama z siebie – jeżeli nie trwa w winnym krzewie – tak samo i wy, jeżeli we Mnie trwać nie będziecie. Ja jestem krzewem winnym, wy – latoroślami. Kto trwa we Mnie, a Ja w nim, ten przynosi owoc obfity, ponieważ beze Mnie nic nie możecie uczynić. Ten, kto nie trwa we Mnie, zostanie wyrzucony jak winna latorośl i uschnie. Potem ją zbierają i wrzucają w ogień, i płonie. Jeżeli we Mnie trwać będziecie, a słowa moje w was, to proście, o cokolwiek chcecie, a to wam się spełni. Ojciec mój przez to dozna chwały, że owoc obfity przyniesiecie i staniecie się moimi uczniami».

23.05.2019, czwartek – Dzieje Apostolskie 15, 7-21

W Jerozolimie, po długiej wymianie zdań, przemówił Piotr do apostołów i starszych:

„Wiecie, bracia, że Bóg już dawno wybrał mnie spośród was, aby z moich ust poganie usłyszeli słowa Ewangelii i uwierzyli. Bóg, który zna serca, zaświadczył na ich korzyść, dając im Ducha Świętego tak samo jak nam. Nie zrobił żadnej różnicy między nami a nimi, oczyszczając przez wiarę ich serca. Dlaczego więc teraz Boga wystawiacie na próbę, wkładając na uczniów jarzmo, którego ani ojcowie nasi, ani my sami nie mieliśmy siły dźwigać. Wierzymy przecież, że będziemy zbawieni przez łaskę Pana Jezusa tak samo jak oni”.

Umilkli wszyscy, a potem słuchali opowiadania Barnaby i Pawła o tym, jak wielkich cudów i znaków dokonał Bóg przez nich wśród pogan.

A gdy i oni umilkli, zabrał głos Jakub i rzekł: „Postuchajcie mnie, bracia!

Szymon opowiedział, jak Bóg raczył wybrać sobie lud spośród pogan.

Zgadzą się z tym słowa proroków, bo napisano:

«Potem powrócę i odbuduję przybytek Dawida, który znajduje się w upadku. Odbuduję jego ruiny i wzniosę go, aby pozostali ludzie szukali Pana i wszystkie narody, nad którymi wzywane jest imię moje, mówi Pan, który to sprawia. To są Jego odwieczne wyroki».

Dlatego ja sądzę, że nie należy nakładać ciężarów na pogan, nawracających się do Boga, lecz napisać im, aby się wstrzymali od pokarmów ofiarowanych bożkom, od nierządu, od tego, co uduszone, i od krwi. Z dawien dawna

bowiem w każdym mieście są ludzie, którzy co szabat czytają Mojżesza i wykładają go w synagogach”.

24.05.2019, piątek – Ewangelia według świętego Jana 15,12-17

Jezus powiedział do swoich uczniów:

«To jest moje przykazanie, abyście się wzajemnie miłowali, tak jak Ja was umiowałem. Nikt nie ma większej miłości od tej, gdy ktoś życie swoje oddaje za przyjaciół swoich.

Wy jesteście przyjaciółmi moimi, jeżeli czynicie to, co wam przykazuję. Już was nie nazywam sługami, bo sługa nie wie, co czyni jego pan, ale nazwałem was przyjaciółmi, albowiem oznajmiłem wam wszystko, co usłyszałem od Ojca mego.

Nie wy Mnie wybraliście, ale Ja was wybrałem i przeznaczyłem was na to, abyście szli i owoc przynosili, i by owoc wasz trwał – aby Ojciec dał wam wszystko, o cokolwiek Go poprosicie w imię moje. To wam przykazuję, abyście się wzajemnie miłowali».

25.05.2019, sobota – Dzieje Apostolskie 16, 1- 10

Paweł przybył także do Derbe i Listry. Był tam pewien uczeń imieniem Tymoteusz, syn wierzącej Żydówki i ojca Greka. Bracia z Listry dawali o nim dobre świadectwo. Paweł postanowił zabrać go z sobą w podróż. Obrzezał go jednak ze względu na Żydów, którzy mieszkali w tamtejszych stronach.

Wszyscy bowiem wiedzieli, że ojciec jego był Grekiem. Kiedy przechodzili przez miasta, nakazywali im przestrzegać postanowień powziętych w Jerozolimie przez apostołów i starszych. Tak więc utwierdzały się Kościoły w wierze i z dnia na dzień rosły w liczbę. | Przeszli Frygię i krainę galacką, ponieważ Duch Święty zabronił im głosić słowo w Azji. Przybywszy do Myzji, próbowali przejść do Bitynii, ale Duch Jezusa nie pozwolił im, przeszli więc Myzję i zeszli do Troady. W nocy miał Paweł widzenie: jakiś Macedończyk stanął przed nim i błagał go słowami: „Przeprowadź się do Macedonii i pomóż nam!” Zaraz po tym widzeniu staraliśmy się wyruszyć do Macedonii w przekonaniu, że Bóg nas wezwał, abyśmy głosili im Ewangelię.

LECTIO DIVINA – METODA CZYTANIA I ROZWAŻANIA SŁOWA BOŻEGO

Mnisi znali dwa sposoby medytacji Słowa Bożego: **ruminatio** – przetrawianie Słowa Bożego poprzez jego ciągle powtarzanie oraz **lectio divina** – Bożą lekturę, w której chodziło o to, aby wszystkie słowa Biblii rozumieć jako drogę do Boga, jako opis drogi duchowej. Kluczowe jest tu pytanie: kim jestem, co jest tajemnicą mojego życia, kim i czym stałem się dzięki Jezusowi Chrystusowi? **Kiedy bowiem poprzez rozważanie Bożego Słowa zobaczę, kim jestem, zmieni się także moje działanie w świecie.**

Kilka uwag o miejscu modlitwy, czasie oraz pozycji modlitwowej.

1. **Miejsce** – idealne to kościół czy kaplica z wystawionym Najświętszym Sakramentem. W praktyce będzie to każde miejsce, w którym znajdziemy choć odrobinę wyciszenia.
2. **Czas** – przynajmniej kwadrans. Dobrze, jeśli będzie to pół godziny. Pora dnia nie jest istotna, ważne tylko, byśmy byli przytomni i w czasie modlitwy nie zasnęli.
3. **Pozycja w czasie modlitwy** – godna i wygodna. Można klęczeć, siedzieć na małej ławeczce, można też zwyczajnie usiąść na wygodnym krześle przy stole.

Przebieg *lectio divina*

Istotą tej metody jest jej podział na kilka części:

1. **Czytanie (*lectio*),**
2. **Medytację (*meditatio*),**
3. **Modlitwę (*oratio*) i trwanie przed Bogiem (*contemplatio*).**
4. **Działanie (*actio*)**

Całość powinna być poprzedzona chwilą wyciszenia, skupienia, prośbą skierowaną do Ducha Świętego o dobre owoce. To kluczowy moment przed każdym czytaniem i rozważaniem Bożego Słowa. Głębokie znaczenie Pisma Świętego jest sekretem znanym tylko Duchowi Świętemu, który objawia je komu chce, jak chce, kiedy i gdzie chce. *Duch przenika wszystko, nawet głębokości Boga samego* – pisze św. Paweł (1Kor 2,10). Tego Ducha Bóg udzielił i pragnie udzielać nam, jak mówi św. Łukasz: *Jeśli więc wy, choć źli jesteście, umiecie dawać dobre dary swoim dzieciom, o ileż bardziej Ojciec z nieba da Ducha Świętego tym, którzy Go proszą* (Łk 11,13). Dlatego tak ważne jest, aby prosić o Ducha Bożego, który sam sprawi, że księga Pisma Świętego zostanie dla nas otwarta, to znaczy zrozumiemy jego sens dla nas dziś – w czasie i miejscu, w którym się aktualnie znajdujemy.

Lectio – Czytaj z wiarą i uważnie święty tekst, jak gdyby dyktował go dla ciebie Duch Święty.

Wybieramy dłuższy fragment tekstu. Nie zakładamy, że przeczytamy go w całości. Może się zdarzyć, że już pierwszy werset będzie tym fragmentem, nad którym powinniśmy zatrzymać się dłużej. Czytam Pismo Święte powoli i uważnie, nie po to, by pomnożyć swoją wiedzę, lecz by spotkać Boga w Jego Słowie. W czytaniu chodzi bowiem o znalezienie takiego fragmentu (zwykle będzie to jeden werset, czasami kilka), który nas poruszy. To poruszenie może mieć bardzo różny charakter. Może to być ciekawość, niezrozumienie, pociecha, piękno, niepokój. Poruszenie jest świadectwem, że ten werset jest dla nas osobiście ważny. Bardzo ważną informacją jest złość lub agresja rodząca się podczas czytania Słowa Bożego. Oznacza ona bowiem, że Jezus w Słowie Bożym dotyka jakiejś nieuporządkowanej dziedziny naszego życia. Jest bardzo istotne zwrócenie uwagi na uczucia, które nam towarzyszą. Nie mamy wpływu na uczucia, które się rodzą. Są ważne, ponieważ, ukazują nam one stan naszego serca. Nie ma uczuć dobrych i złych, ponieważ są one obojętne moralnie. Jeżeli rodzi się uczucie zazdrości lub niechęci to nie jest to grzechem. Grzechem może stać się dopiero nasza odpowiedź na to uczucie.

Znalezienie tekstu, który Cię porusza jest sygnałem, że kończy się etap *lectio*.

Meditatio – Staraj się zrozumieć dogłębnie tekst. Pytaj siebie: „Co Bóg mówi do mnie?”.

Pierwotne, łacińskie znaczenie tego słowa to „powtarzanie”. W tej części koncentrujemy się na znalezionym urywku. Czytamy go wielokrotnie, powoli, jakby smakując – całość wersetu lub jego fragmenty. Czytając możemy akcentować różne części i wyrazy wersetu. Prawdopodobnie nauczymy się w ten sposób wersetu na pamięć. Powtarzajmy go zatem także w myśli – może nam pomóc zamknięcie oczu. Angażujmy na tym etapie nie tylko rozum, ale także i serce. Można się zastanowić, dlaczego ten fragment mnie zainteresował, pytać się co ten fragment mi mówi, objawia, komunikuje. Ważne jest, aby medytować tylko jeden fragment. Jeśli poruszyło cię więcej fragmentów, zatrzymaj się na pierwszym, pozostałe w tej medytacji cię nie interesują.

Oratio – Teraz ty mów do Boga, a jeśli zabraknie Ci słów to trwaj przed nim bez słów (contemplatio).

Na pewnym etapie medytacji zamienia się w modlitwę. Będzie ona miała spontaniczny charakter. Otwórz przed Bogiem serce, aby mówić Mu o przeżyciach, które rodzi w tobie Słowo. Módl się prosto i spontanicznie. Czasami będzie to nasza aktywność, ale możemy też być „porwani” przez Boże natchnienie. Wtedy modlitwa stanie się bardziej działaniem Boga w nas niż naszym działaniem. Trudno przewidzieć, co przyniesie modlitwa, jaki dokładnie charakter i kierunek przybierze. Może to być zarówno przebłaganie, prośba jak i dziękczynienie i uwielbienie. Może mieć także charakter krótkiej, żarliwej modlitwy, proszącej Boga, by ukoił moja tęsknotę, by pozwolił się doświadczyć i ujrzeć. Na lub po etapie oratio - Twojej modlitwy do Boga, którą wzbudziło rozważanie danego fragmentu - może przyjść czas, że braknie Ci słów. Trwaj wtedy przy Bogu bez słów - wtedy modlisz się samą swoją obecnością a Duch Święty działający w Tobie będzie kierował do Boga taką modlitwą, która Jemu się podoba: *"Podobnie także Duch przychodzi z pomocą naszej słabości. Gdy bowiem nie umiemy się modlić tak, jak trzeba, sam Duch przyczynia się za nami w błaganiach, których nie można wyrazić słowami. Ten zaś, który przenika serca, zna zamiar Ducha, [wie], że przyczynia się za świętymi zgodnie z wolą Bożą"* (Rz 8, 26-28)

W każdej głębokiej ludzkiej relacji przychodzi etap rozumienia się bez słów. Tak samo jest Bogiem. Ani On nic nie musi mówić, ani ja. Jesteśmy ze sobą razem. I to wystarczy.

Actio – Pytaj siebie: „Co mam zrobić?”.

Ostatni etap lectio divina to zaproszenie do działania, zgodnie z napomnieniem św. Jakuba: *"Wprowadzajcie zaś słowo w czyn, a nie bądźcie tylko słuchaczami oszukującymi samych siebie. (Jk 1, 23)*. Zadał sobie pytanie, czy przez to rozważanie Bóg wzywa Cię do podjęcia jakiegoś postanowienia, zadania, porozmawiania z kimś, przebaczenia komuś, pomocy komuś. Jeśli tak, to zapisz sobie konkretny fragment, który Cię porusza do działania albo to, co chcesz uczynić. Pamiętaj, że działaniem może być także przyzwolenie, zgoda wobec Boga, aby coś w tobie zmienił, aby sam działał w tobie i przemieniał cię tak, jak chce. Po pewnym czasie będziesz wyraźnie widział jak Bóg Cię prowadzi.

Twoim *Actio* może być także nauczenie się na pamięć jakiegoś wersetu z aktualnego czytania. Możesz także pomyśleć, jakie słowo, frazę czy werset zabierzesz ze sobą na cały dzień, to znaczy będziesz je powtarzał i wracał do niego w różnych momentach dnia. W ten sposób dasz Bogu szansę i przestrzeń do Jego działania w tobie, do tego, aby cię przemieniał swoim Słowem, które samo z siebie wydaje owoc: *Czy śpi, czy czuwa, we dnie i w nocy, nasienie kiełkuje i rośnie, on sam nie wie jak. Ziemia sama z siebie wydaje plon (...)* (Mk 4,27-28).

Nie zawsze lectio divina będzie kończyło się podjęciem konkretnego postanowienia i wykonaniem konkretnego działania. Doświadczenie pokazuje jednak, że praktykowanie tej metody przebywania ze Słowem Bożym po pewnym czasie przemienia człowieka samo z siebie, porusza go, przekonuje o tym co prawdziwe i ważne, daje światło do podejmowania właściwych decyzji życiowych i zaprasza do podejmowania zmian.

Możesz korzystać z rozważań **LectioDivina** używając swojego smartfona lub innego urządzenia mobilnego. Aplikację możesz pobrać gratis, podając w wyszukiwarce: **“LectioDivina – On Jest”**

Pobierz na:
Google Play

Pobierz na:
App Store

Kindle oraz inne czytniki obsługujące format .mobi na stronie: www.onjest.pl/slowo

Facebook: [@lectiodivina.onjest](https://www.facebook.com/lectiodivina.onjest)